

«Miljøvernministeren
gjør knefall for de som
vil tilskitne norsk natur
og legge kloden brakk på
sikt.»

GENERALSEKRETER JØRUND UBØE SOMA
I NATURVERNFORBUNDET OM
UTSLIPPSTILLTÆTSELSE FOR GASSKRAFT.

Innhold:

Ikke bare ett skrog

Oljetankere med ett skrog
skal skrapes senest i år
2017, ti år tidligere enn
planlagt.

• side 2

Grønn gen-kanin

De blandet inn litt manet
og vips så fikk franske gen-
forskere en grønn kanin.

• side 2

Preker miljø

Prestene i norske kirker
skal forkynne rettferdig
ressursfordeling, lover
statsråd Trond Giske.

• side 3

Elever forsker

Skoleelever kan bidra til
miljøforskningen gjennom
å legge sine observasjoner
inn på internett.

• side 3

Stoppet hogst

I siste øyeblikk skrinla
Statskog planene om å
hugge i et område hvor
hønschauen hekker.

• side 4

Gass- og atomkraft får mer penger

Regjeringen kutter
bevilgningene til fornybar
energi. Atomsikkerhet i
Øst-Europa får mer penger.
Det samme gjør forsvaret
til planlegging av
Regionfelt Østlandet.

• side 6-7

Gasskraft-trøbbel for Kyoto-avtalen

**Forurensende gasskraft vil sørge for at
Europas CO₂-utslipp vil ligge skyhøyt
over målene i Kyoto-avtalen. Beregninger
viser at utslippene fra gasskraftverk
vil øke med hele 442 prosent i perioden
1990-2010.**

Tallene er hentet fra materialet
regjeringen brukte i arbeidet
med å gi Naturkraft mer liberale
utslippstillatelser.

– Alternativet er ikke kull
eller gass, men utslippsfrie
energikilder, sier talsmann Lars
Haltbrekken i Fellesaksjonen
mot gasskraftverk.

• side 3

Jervstammen i Sør-Norge blir sannsynligvis styrket etter at Direktoratet for naturforvaltning har overkjørt jervnemndene. (Foto: Pål Hermansen, Samfoto)

Jervnemndene overkjørt

Naturvernorganisasjonene tok siste
stikk i kampen om neste års kvoter
for jakt på jerv. Jervnemndene i både
Nord- og Sør-Norge ble overkjørt av
Direktoratet for naturforvaltning

etter klager fra organisasjonene.
Jervstammen vil sannsynligvis bli
styrket som følge av beslutningen,
spesielt i Sør-Norge.

• side 5

Dyrere bensin

Lastebilsjåfører og bilister over hele landet har hylt høyt over stigende priser på bensin og diesel. Og den hardt pressede Arbeiderpartiregeringen adlyder. I forslaget til statsbudsjett legger de opp til at bensinen skal bli en krone og tjue øre billigere.

Leder

Dieselavgiften kuttes med nesten en fjerdedel. Samtidig vil regjeringen legge moms på kollektivtransporten.

Transporten er en av de viktigste kildene til utslipp av klimagasser - samt en rekke andre miljøproblemer. Skal mer av transporten over på båt, buss og bane, må drivstoff koste. Høye drivstoffpriser har dessuten en annen effekt: Volkswagen skal innen tre år masseprodusere en bil som kjører ti mil på en liter bensin. To ord forklarer hvorfor selskapet bestemte seg for å produsere bilen: Høye oljepriser. Og selv oljen kan bli mer miljøvennlig. På Hadeland kan yrkes-sjåfører og andre allerede kjøpe avgiftsfri diesel, laget av raps. Den bidrar ikke til å endre klodens klima, fordi disse CO₂-utslippene er en del av naturens eget kretsløp. Biodieselen er i tillegg svovelfri.

Men regjeringen drar lasset i feil retning. I stedet for å utvikle alternativene vil de gjøre det billigere å forurense og dyrere å reise kollektivt.

1990-tallet var det varmeste tiåret på 1000 år. Nå gir regjeringen sitt bidrag til å slå rekorden. Det kan vise seg å bli en dyr avgiftslette. ■

Ett skrog for lite

Oljetankskip med enkelt skrog skal skrapes senest i 2017, om lag ti år tidligere enn planlagt. EU fikk imidlertid ikke støtte for raskere utfasing.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

FNs maritime organisasjon (IMO) har blitt enige om en tidligere sluttdato for oljetanker med enkelt skrog. Men organisasjonen er fortsatt splittet mellom to alternativer: første januar 2015 og første januar 2017. Etter forslag fra Norge ble det også innført en maksimumsalder på 25 år, med visse unntak.

Oljetankere med enkelt skrog ble bygd helt frem til 1996. EU intensiverte arbeidet med å få dem fjernet fra oljefrakt etter at det Malta-registrerte oljetank-

skipet "Erika" forliste i desember 1999. Unionen ville ha slike skip fjernet i løpet av perioden 2003-2009.

Ingen CO₂-debatt

En rapport om skipenes utslipp av klimagassen CO₂ og mulighetene for å redusere utslippene ble laget til møtet i IMO. Behandlingen av rapporten ble likevel utsatt til neste møte i april 2001. Utslipp fra internasjonal skipsfart er ikke regulert av Kyoto-protokollen.

— Er begrensning av CO₂-utslippene lavere prioritert enn andre miljøproblemer?

— Det har litt med hvor de er i rekkefølgen. Dette arbeidet er i en oppstartsfase, men CO₂ er ikke lavt prioritert. Norge har som mål å regulere utslippene fra internasjonal skipsfart innen fem år, sier rådgiver Sveinung Oftedal i Sjøfartsdirektoratet.

Ballastvann i 2003

Ballastvann fra båter er en gammel gjenganger i IMO. Båtenes ballastvann frakter med seg arter og organismer til nye områder.

— Her har man en prosess i to trinn. Første trinn er å innføre krav til alle skip i internasjonal fart. Det andre er å sette krav til skip i spesielle områder. Problemene nå er å sette standarder for rensing av utslippsvannet, sier Oftedal.

IMO skal arrangere en stor konferanse om dette i 2003. I perioden frem til konferansen prøves flere metoder for å rense ballastvannet. ■

Hoppende gale på grønn gen-kanin

Franske vitenskapsmenn har skapt en genmodifisert kanin med litt manet i, men nekter å låne den ut til en amerikansk kunstner som vil stille ut dyret.

N&M Bulletin
JENS P TOLDNÆS

Genteknologien ser så langt ikke ut til å kjenne noen grenser. Hunnkaninen "Alba" er skapt av forskere ved det franske INRA-instituttet. Hun er ispedd litt gener fra maneter og har, som et resultat av dette, fått en svak

grønnfarge. Den amerikanske kunstneren Eduardo Kac ønsker å bruke Alba i sin neste utstilling. Dette har fått de franske forskerne til å tenne på alle pluggene. Ikke vil de låne ut kaninen - de benekter i tillegg at den er grønn, melder nyhetsbyrået Reuters.

— Kaninen er ikke grønn, men under blått lys kan øynene virke

grønne og pelsen kan gi et svakt grønnaktig skjær, sier en talsmann for INRA.

Han bekrefter at det ble sar inn manet-gen i Alba da hun bare var en liten befruktet celle. Dette gjør at cellene hennes lyser som en manet når man ser dem under mikroskop. Ifølge instituttet har det aldri vært aktuelt å tillate Kac å stille ut dyret som en del av en performance-utstilling.

— Dette er et laboratoriedyr. Man kan ikke putte henne i et bur for å paradere rundt. Vi har ikke gitt grønt lys for dette, legger han til. ■

Miljøprat fra prekestolen

Prestene i norske kirker skal forkynne rettferdig ressursfordeling. Dessuten skal skolene og forskningen bli mer miljøvennlig, lover statsråd Trond Giske.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har lagt frem sin første miljøhandlingsplan. Den skal bidra til miljøvennlig drift av departementet og ikke minst etatene det har ansvar for. I tillegg har etatene ansvar for å spre kunnskap om miljø.

— Fordi det er mange områder blir målene generelle, men vi skal følge opp med konkrete

årlige handlingsplaner, sier statsråd Trond Giske. Den første handlingsplanen kommer før jul.

Forkynne miljø

For kirken krever handlingsplanen at driften tar vare på det biologiske mangfoldet, og Giske viser til at kirken blant annet forvalter store skogeierdommer. Dessuten skal kirken følge opp miljøspørsmål i dåps- og konfirmantundervisningen, forkynne rettferdig fordeling av jordens

ressurser og belyse spørsmål om menneskesynet i forbrukerkulturen.

Forsknings- og utdanningsinstitusjonene blir også oppfordret til miljøvennlig drift, blant annet ved å redusere energibruken i skolebygg. Planen forventer dessuten at universiteter, høyskoler og forskningsinstitusjoner deltar aktivt i miljødebatten.

Billig bensin

Trond Giske er bekymret over at engasjementet rundt miljø saker ikke er større.

— Særlig gjelder dette klimaendringene, fordi de har så alvorlige konsekvenser. Jeg tror kun-

skap må til for at folk skal reagere, forandre livsstil og holdningene. Får ungdom den kunnskap de trenger ser de ofte dette bedre enn vi som står ved bensinpumpene og irriterer oss over prisen.

— Hva bør elevene lære om sammenhengen mellom gasskraftverk, billig bensin og klimaendringer?

— Har man kunnskap om klimaendringer og vet hva utslippene fører til om 10 til 30 år, er man kanskje villig til å være med på tiltak som koster penger i dag, sier Giske, før han pliktskyldigst repeterer regjeringens syn på gasskraftverk. ■

Kristtorn og barlind blir vernet i vest

Regjeringen har vedtatt verneplanen for kristtorn og barlind på Vestlandet. I alt skal 21 områder vernes som naturreservat, mens fire blir vernet som landskapsvernområder. Norge har et inter-

nasjonalt verneansvar for kristtorn og barlind som begge har sin nordlige utbredelsesgrense her i landet. De 25 verneområdene ligger i Møre og Romsdal, Hordaland og Rogaland. ■

Skoleelever blir forskere

På Internett kan skoleelever delta direkte i miljøforskningen. Silke får forskere verdifull informasjon om alt fra energibruk til truede arter.

Utdanningsdepartementet har overtatt og utvider nå "Nettverk for miljølære". I første omgang er nettverket bygd opp rundt tre områder: vann, by- og tettsteder og land. På internett kan skoleelever både finne informasjon og delta i innsamlingen av verdifull miljøinformasjon.

— Tanken med nettverket er å ha et møtested der elever, lærere, forskere og forvaltere kan arbeide sammen og lære noe om miljø. Vår grunntanke er at elevene ikke skal overlate til ekspertene å arbeide med miljø, forteller Olaug Kvam fra Universitetet i Bergen, som har deltatt i arbeidet med å bygge opp siden.

ver blir også forskere og får tilbake informasjon de kan bruke, forteller informasjonssjef Geir Endregard i Norsk institutt for luftforskning.

Via internett siden kan elevene blant annet legge inn informasjon om innholdet av karbondioksid i klasserommene, temperatur, energiforbruk og støv. Slik får de et redskap i arbeidet for å redusere energiforbruket og forbedre innemiljøet.

— Å redusere skolens energiforbruk er ikke til å kimse av. Det gir både bedre klima og sparer skolens budsjett, sier Endregard. Han forteller at ytterligere 50 nye aktiviteter snart kommer på internett siden.

Informasjon begge veier

— Vi som forskere får tilbake informasjon vi kan bruke. Ele-

Nettverk for miljølære finner du på: <http://miljolare.uib.no/>

Mange jerver spart

Naturvernforbundet fikk fullt medhold i sin klage på jervnemndenes vedtak om kvotestørrelser og jakt. Dette styrker Ap-regjeringens troverdighet i rovdyrpolitikken, mener organisasjonen.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Den sønorske jervstammen går en tryggere framtid i møte. Naturvernforbundet, Foreningen Våre Rovdyr og Svenska Rovdjursforeningen fikk medhold av Direktoratet for naturforvaltning (DN) i sin klage på en rekke av jervnemnda for Sør-Norge sine vedtak.

Jervnemnda i Nord-Norge må se at Naturvernforbundet får fullt medhold på samtlige klagepunkter av Direktoratet for naturforvaltning (DN). Vedtakene er endelige og vil trolig styrke jerven, spesielt stammen i Sør-Norge, betydelig.

Det er langt mellom miljøseirene i rovdyrspørsmål for tiden, og saken gleder Naturvernforbundets sekretariat.

– Ja, jeg ble utrolig glad. Med den ettergivende politikken overfor næringslivet som DN har praktisert i de siste årene er dette svært gledelig og overraskende, sier saksbehandler i Naturvernforbundet, Thor Midteng, til N&M Bulletin.

Slutt for jervnemndene?

– Hva skyldes denne holdningsendringen fra direktoratets side?

– Jeg tror det skyldes flere forhold. For det første har jerv-

nemndene i lengre tid tøyd mandatet sitt alt for langt. Nemndenes vedtak er så åpenbart i strid med forskriftene at DN til slutt ikke hadde noe valg. Når systemet med jervnemder skal evalueres spør det om DN mener dette er et fornuftig system for forvaltningen.

Midteng mener det kan spores en holdningsendring fra Ap-regjeringen, sammenlignet med tidligere regjering, i rovdyrspørsmål. På tross av at han mener partiet ikke er til å stole på når det gjelder ulven.

Bedre rovdyrpolitikk?

– Tradisjonelt har vi hatt bedre erfaring med rovdyrpolitikken fra Arbeiderpartiets side enn de erfaringer vi har hatt med sentrumsregjeringen. Her ble bondeinteressene alt for sterke og overkjørte naturverninteressene. Det er imidlertid sterke krefter i Ap som dyrker ulvehatet for alt det er verdt, og her virker

ikke partiet helt til å stole på, sier han.

– Hva har DN's vedtak å si for den norske jervstammen?

– Det er umulig å si noe eksakt om det i og med at den såkalte lisensjakten er så usikker. Men, hvis vi forutsetter at jegerne hadde hatt en rimelig grad av suksess er mange dyr spart.

Det lave antallet jerv i Sør-Norge gjør at den "genetiske hel-sa" til arten er truet. Nettopp derfor var ikke bare antall dyr som kan felles viktig for Naturvernforbundet. Hvor de ble felt var minst like viktig.

– Jervområdene i Trøndelag er viktig for immigrasjonen til den sønorske stammen. Den er så liten at faren for innavl er overhengende. Stortinget har tidligere slått fast er det er ønskelig med slik innvandring. Jervnemndene forsøkte å stoppe dette ved å vedta jakt i området, men ble heldigvis stoppet selv, sier Midteng. ■

Stoppet hogst i hekkeområde

Statskog ombestemte seg i syvende time. Den planlagte hogsten i Svenningdal i Nordland er lagt på is fordi hønsehauken hekker området.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

Rett før N&M Bulletin gikk i trykken gjorde Statskog helomvendig i konflikten omkring en planlagt hogst i Svenningdal i Nordland. Årsaken er at Statskog har registrert hønsehaukreir i området. Det samme ble påpekt av Naturvernforbundet for fem måneder siden.

I mai sendte Naturvernforbundet i Nordland brev til Statskog hvor de gjorde oppmerksom på at hønsehauk hekker i det akutte området. Statskog svarte aldri på denne henvendelsen og

satte i gang bygging av skogsbilveien inn i området. Dette fikk Naturvernforbundet til å slå alarm og kreve full stans av Statskogs planer om hogst. Etter å kranget ei ukes tid, kom tverrvendigen.

– Vi har bestemt oss for å legge hogsten på is noen år. Beslutningen har vi tatt etter at våre fagfolk har vært på befaring i området og funnet, ikke bare de hønsehaukreirene Naturvernforbundet har påpekt, men enda flere reirtrær. Derfor vil vi se an aktiviteten i området et par år før vi eventuelt vurderer hogst på ny, sier distriktssjef Ivar Asbjørn Lervåg i Statskog Nordland.

– Dette var absolutt en fornuftig avgjørelse av Lervåg. Bare synd at Statskog ikke hørte på oss tidligere slik at de også kunne unngått å bygge veien, sier Jostein Lorås i Naturvernforbundet i Nordland.

Lorås forventer nå at Statskog planter igjen veien slik at hønsehauken i området får den nødvendige roen for å komme tilbake.

Vurderer politianmeldelse

Naturvernforbundet vurderer å politianmelde Statskog for brudd

– Art i tilbakegang

– Hønsehauken er en art som har vært i tilbakegang over lengre tid. Den er oppført som sårbar i Rødlista over truede arter, og er således å anse som en art man skal ta spesielt hensyn til, sier førstekonsulent Arild Espelien i artsavdelingen

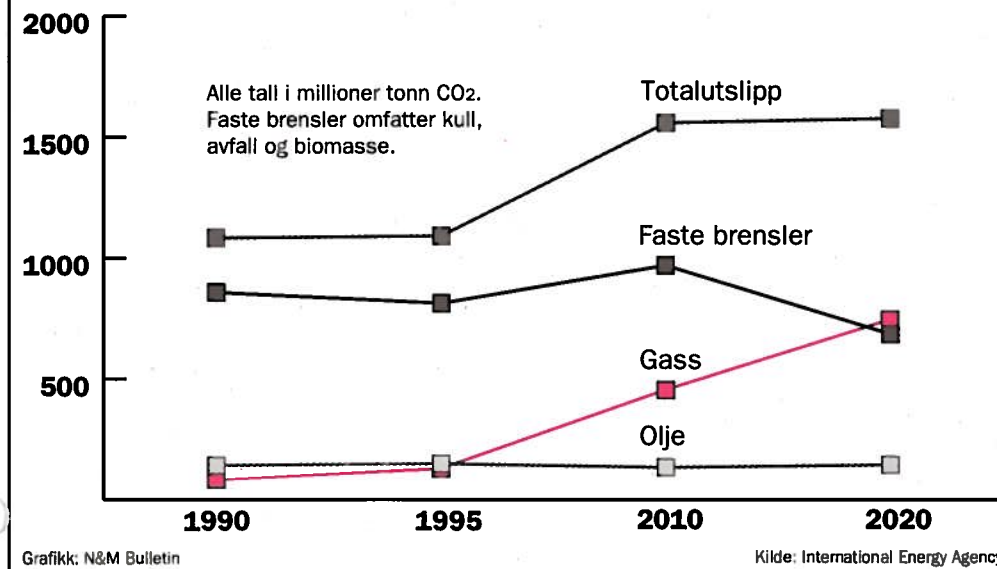
på Viltlovens paragraf 3 etter å ha ødelagt et reirtre. Her heter det at "ved enhver virksomhet skal det tas hensyn til viltet og dets egg, reir og bo, slik at det ikke påføres unødige lidelse".

– Det er liten tvil om at Statskog har forbrutt seg mot denne loven. Veien ligger en meter unna reirtreet og røttene på treet er kappet over. På det tidspunkt Statskog lagde veien, visste de at hønsehauken hekket i området, sier Lorås. ■

ved Direktoratet for naturforvaltning. Han legger til at hønsehauken virker å ha en levedyktig bestand.

– I Norsk hekkefuglatlas fra 1991 står det oppført at hønsehauken har 2000 hekkende par i Norge, sier han. ■

CO₂-utslipp fra kraftproduksjon (1990-2020)

Gasskraft blir Europas CO₂-versting

Gasskraft kan gjøre det europeiske Kyoto-målet vanskelig å nå. Det viser materialet regjeringen brukte i arbeidet med å gi Naturkraft mer liberale utslippstillatelser.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

Fredag 6. oktober besluttet regjeringen å omgjøre Naturkrafts utslippstillatelse for to planlagte gasskraftverk.

Viktige deler av bakgrunns-materialet er laget av Olje- og energidepartementet (OED). Det gjelder blant annet anslagene for fremtidig energiproduksjon i Europa, som er hentet fra Det internasjonale energibyråets rapport "World Energy Outlook 1998". Det OED ikke forteller er at rapporten anslår en økning i utslippene fra gasskraftverk i Europa på hele 442 prosent i perioden 1990 til 2010. Fra 84 millioner tonn CO₂ til 454 millioner tonn.

Gass størst i 2020

I år 2020 vil gasskraftverk være

ansvarlig for de største utslippene av CO₂ fra elektrisitetsproduksjon. Da vil gasskraftverk i de europeiske OECD-landene stå for utslipp av hele 745 millioner tonn CO₂.

– Ville ikke utslippene vært større med kull?

– Jo, sannsynligvis, men utfordringen er å redusere utslippene, ikke å få til en mindre vekst. Da utsetter vi bare problemene noen år. Vi kan ikke satse fossilt hvis vi skal redusere. Rapporten viser det vi har sagt hele tiden: Alternativet er ikke kull eller gass, men utslippsfrie energikilder, sier talsmann Lars Haltbrekken i Fellesaksjonen mot gasskraftverk.

26 prosent økning

Rapporten fra energibyrået viser at de samlede utslippene fra elektrisitetsproduksjon vil øke

med 26 prosent fra 1990 til 2010. Kyoto-avtalen binder landene til en gjennomsnittlig reduksjon i utslippene med 5,2 prosent fra 1990 til perioden 2008-12.

Usikker konklusjon

I sin begrunnelse for å lempe på utslippskravene til gasskraftverkene sa miljøvernminister Siri Bjerke at CO₂-utslippene med "rimelig god sikkerhet" blir redusert i Europa som følge av norske gasskraftverk. Bakgrunnen er en rapport fra Frisch-senteret for samfunnsøkonomisk forskning. Rapporten konkluderer med at norsk gasskraft vil fortrengte mer forurensende kullkraft, hovedsakelig i Danmark. Det Siri Bjerke unnlot å nevne fra Frisch-senterets rapport er at "...selv små endringer i bakenforliggende forhold, for eksempel skifte i kraftverkenes effektiviteter og skatt på CO₂-utslipp, kan få relativt store utslag på utslippsendringene..." Usikkerhet og kunnskapsmangel gjør at senteret vurderer sine egne konklusjoner som: "usikre. Dette tilsier at resultatene bør benyttes med varsomhet." ■

Kalenderen

24. oktober: Konferanse om nedrustning, Nobelinstituttet i Oslo. Arr: Nei til atomvåpen og Folk og Forsvar, tlf: 22 05 00 00 og 22 42 04 99.

26. oktober: Biobrensel-dagen '2000, Norges Varemesse i Oslo. Arr: Norsk Bioenergiforening, tlf: 23 36 58 70.

31. oktober - 2. november: Helse-, miljø- og sikkerhetskonferanse, Exporamasenteret på Hellerudsetta. Arr: Bransjeforeningen for HMS, m. fl, tlf: 64 83 47 40.

2. november: Seminar om utdanning og miljø, Byggtorget i Stockholm. Arr: MiljøRapporten, tlf: (+ 45) 8 796 64 72.

13. november: Konferanse om nasjonal transportplan, Ingeniørenes Hus i Oslo. Arr: Norske Sivilingeniørers Forening, tlf: 22 94 75 00.

13. - 24. november: Partsmøte i FN's klimakonvensjon, Haag i Nederland. Mer info: www.unfccc.int

14. - 16. november: Konferanse om helse- og miljø i Folkets hus, Oslo. Arr: Teknisk hygienisk forum og Forum for miljø og helse. Tlf: 22 00 16 40. www.hmt.as og www.fmh.no

Thor's Kemiske Fabrikker

Restaurant: 22 41 12 10

Enda mindre til fornybar

Tilskuddet til fornybar energi kuttes med 57 millioner. Av de resterende pengene i potten stikker en gassrørledning av med 20 millioner.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

Tilskuddet til fornybare energikilder kuttes fra 280 millioner kroner til 223 millioner neste år. Under behandlingen av revidert budsjett for 2000, fjernet regjeringen 57 millioner kroner fra potten til fornybare energikilder.

Dermed havnet bevilgningen på 223 millioner. Det nivået vil regjeringen også ligge på til neste år. Dessuten vil de bruke denne potten til bruk av gass innelands. Konkret foreslår regjeringen å sette av 20 millioner kroner til å bygge en gassrørledning fra Kollsnes til Bergen. Gassrørledningen som skal få støtte er ikke

konseskvensutredet, og det er heller ikke søkt om konsesjon for å bygge den.

Potten til fornybar energi skal ellers gå til investeringsstøtte for

varme- og vindkraftanlegg, mer effektiv bruk av energi i bygninger og industri, samt nye energikilder for enkelte bedrifter. ■

PCB-kampen kortet ned - til 223 år

Forslaget til statsbudsjett vil øke posten for opprydning i deponier, forurenset grunn og forurensede sediment. Posten er økt med 2 millioner kroner, til 22,4 millioner. Myndighetene har tidligere uttalt at opprydning i PCB-forurensede sediment alene vil koste minst fem

milliarder kroner. Hvis hele opprydningsposten går til denne jobben, vil den ta 223 år - minst. Da har man ikke en krone igjen til deponier og forurenset grunn. Likevel er opprydningstiden tross alt kortet ned med omtrent 27 år i forhold til midlene som ble satt av på 2000-budsjettet. ■

Mer til atomsikkerhet - mindre til klima

Bidraget til atomsikkerhet og samarbeid med Sentral- og Øst-Europa øker med 140 millioner kroner i forslaget til statsbudsjett.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til atomsikkerhet i Sentral- og Øst-Europa. Posten som går til atomsikkerhet og samarbeidsprogrammet med disse landene, foreslås økt fra 228,5 millioner kroner i år til 369,9 millioner neste år. Pengene skal brukes til prosjekter som fremmer demokrati, bærekraftig utvikling og atomsikkerhet. Noe av pengene er allerede bundet opp i prosjekter som går over flere år.

EU-støtte

I sin begrunnelse skriver regjeringen at "Norge har viktige nasjonale interesser å ivareta oven-

for Russland, særlig knyttet til forvaltning og utnyttelse av ressurser, næringssamarbeid og når det gjelder stabilitet i nordområdene."

Regjeringen vil også gi bidrag til utvidelsen av EU. Søkerlandene kan dermed regne med å få penger for å tilpasse seg EU's indre marked. Det er foreløpig ikke klart hvilke prosjekter som får støtte.

Mindre til klima

Mens de europeiske landene får økt støtte blir tilskuddet til internasjonale klima- og miljøtiltak noe redusert. Dette tilskuddet var 77,1 millioner i 1999 og gikk ned til 44,7 millioner i år. For neste år foreslår regjeringen å sette av

Atomkraftverket på Kola har allerede mottatt millioner fra norske myndigheter. Nå vil regjeringen bevilge mer penger til atomsikkerhetstiltak i Øst-Europa. (Foto: Audun Garberg)

43,8 millioner til disse formålene. Av dette går om lag 20 mil-

lioner til det globale miljøfondet GEF. ■

– Frys Forsvarets investeringer

Stopp Regionfelt Østlandet mener det er meningsløst av staten å bruke 90 millioner kroner på å planlegge skytefelt før de er sikre på om de trenger feltet.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

I regjeringens forslag til statsbudsjett er det satt av 90 millioner til planlegging av Regionfelt Østlandet i Hedmark i 2001. Pengene skal brukes til registreringer og utgravninger av kulturminner, forskjellige utredninger og oppkjøp av eiendommer.

– Det er meningsløst å bruke penger på å planlegge et skytefelt når det ikke en gang er sikkert at vi trenger det, sier leder for Stopp Regionfelt Østlandet, Ellen Ausland Dieset og sikter til

den pågående debatten omkring Forsvarets struktur og organisering i fremtiden.

For inneværende år var det i utgangspunktet satt av 80 millioner til planlegging av skytefeltet, men da budsjettet ble ferdigbehandlet ble posten kuttet til 39 millioner kroner i siste forhand-

20 millioner til gasskraftforskning

Forskning på såkalte "CO₂-frie" gasskraftverk får økt støtte fra staten. Regjeringen foreslår bevilget 20 millioner kroner til formålet i 2001. Midlene tas fra Olje- og energidepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, samt Miljøverndepartementet. Regjeringen ønsker at dette skal være starten på en langsiktig satsing på forskning på området.

I Miljøverndepartementets budsjett øker posten til forskningsprogrammer med nesten 11 millioner kroner. Mesteparten av denne økningen skal gå til forskning på "CO₂-frie" gasskraftverk. ■

lingstid. Den gang jublet motstanderne og mente dette var en konsekvens av forrige høst lange blokkade av området hvor skytefeltet etter planen skal bygges.

– Myndighetene bør fryse investeringene i Forsvaret til de vet hva de vil. Det vil være dumt av politikerne å la et skytefelt legges føringer for utredningene omkring Forsvarets fremtid. Før denne debatten er avsluttet, kan

jeg ikke skjønne at det er noen vits i å bruke store krefter på å utrede konsekvenser av skytefeltet, sier Dieset og advarer stortingspolitikere mot å gjøre nye store feilinvesteringer.

Regionfelt Østlandet har en kostnadsramme på totalt 1,4 milliarder. Utregninger fra Hedmark Fylkeskommune viser imidlertid at skytefeltet vil koste rundt 3 milliarder kroner. ■

Shippingbransjen
støtter
Norges
Naturvernforbund:

Drammen Havnevesen

FENDER Fensling ASA
C-Bundt gate 29
5024 Bergen

FENDER

Kystnærings forsikringspartner

STAR
MARINE COATINGS

SKIEN • PORSGRUNN • BÅMBLE

Sikkerhet og Miljø er vår Verden

Konseptet med én pumpe i hver lastetank har hatt stor betydning både for konstruksjon av moderne tankskip og måten de blir operert på.

Med FRAMO pumpeystemer oppnåes:

- Full segregering av alle lastetanker
- Alle lasteførende rør lokalisert på dekk. Ingen rør eller ventiler inne i tankene
- Hurtig og effektiv tømning av lastetankene gir minimalt med lasterester og redusert slopmengde

Frank Mohn AS

Postboks 98, 5051 Nesttun, Tlf 55 99 90 00 Fax 55 99 93 80

Vi støtter selvfølgelig Naturvernforbundet:

H.C. Thauglands Træstøttemidling A/S

Calmeysgt. 8b, Oslo • Tel. 22 99 36 80
Vitaminv. 5, Oslo • Tel. 23 39 36 00

NORGES BONDELAG

Fakta og nyheter fra
norsk landbruk:

www.bondelaget.no

Vern regnskog med et klikk

Med et klikk på internett kan du verne en og en halv kvadratmeter regnskog. Du klikker og private firma betaler.

N&M Bulletin
AUDUN GARBERG

Et privat firma har startet internett siden for regnskogen. Hver gang du klikker på siden deres verner du et lite område regnskog. Årsaken er såre enkel og kommersiell: Private firma sponser siden, og for hver visning må de punge ut med penger til bevaring av regnskogen.

På fem måneder er over 1200 hektar sikret for fremtiden. Du kan imidlertid bare klikke deg inn på regnskogsiden én gang om dagen.

Pengene kanaliseres gjennom den amerikanske organisasjonen The Nature Conservancy.

– De som støtter dette kan være rimelig trygg på at pengene blir brukt av en seriøs organisasjon. Dette er en enkel metode for å samle inn penger, sier daglig leder Lars Løvold i Regnskogsfondet.

– Vi i Regnskogsfondet har imidlertid en litt annen måte å

*1200 hektar regnskog er vernet gjennom tusenvis av klikk på internett.
(Foto: Lars Løvold, Regnskogsfondet)*

jobbe på enn Nature Conservancy. Det gjelder blant annet måten vi tar lokalbefolkningen med på beskyttelsesarbeidet, og vekten vi legger på lokalfolks rettigheter til sine tradisjonelle

skogområder. Vi i Regnskogsfondet tror ikke det går an å ta vare på de viktige ressursene i regnskogen uten å involvere de lokale på en seriøs måte, sier Løvold.

Fra regnskogsiden har du direkte adgang til "sult-siden" der du kan donere ris til verdens fattige. ■

Siden finner du på www.therainforestsites.com

Viktige medisinske funn i regnskogen

Stadig gir Sør-Amerikas truede regnskog fra seg ny kunnskap til hjelp for oss mennesker.

Etter å ha undersøkt 1250 planter i Perus jungel fant forskerne ut at halvparten av dem hemmet utviklingen av tuberkulosebakterier. Det var et tilfeldig utvalg

planter som ble undersøkt, og derfor er det store antallet positive funn som ble offentliggjort nylig, svært overraskende, melder Regnskogsfondet.

Undersøkelsen, som ble ledet av professor Walter Lewis ved Washington University i St. Louis, lærte biologene om spesielle planter som Aquaruna-indianerne bruker til medisinske formål. En rekke av plantene kan også motvirke astma og bronkitt.

Ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO) dør tre millioner mennesker av tuberkulose hvert år, og en tredjedel av verdens befolkning kan være bærere av den tuberkulosebakterien som funnene i Peru nå kan bidra til å stoppe. ■